

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра соціології та соціальної роботи**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету суспільних наук
/Остапець Ю.О./
« 30 » 06 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
Спеціальність	I 10 Соціальна робота та консультування
Освітня програма	Соціальна робота
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	країнська

Робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» для здобувачів вищої освіти галузі знань **I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення спеціальності I 10 Соціальна робота та консультування** освітньої програми «Соціальна робота».

Розробник: Попович Анна Михайлівна, доцент, кандидат соціологічних наук, доцент кафедри соціології та соціальної роботи.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри *соціології та соціальної роботи,*

протокол №12 від 30 червня 2025 р.

В.о. завідувача кафедри Дмитро АФАНАСЬЄВ

Гарант освітньо-професійної програми Руслан ЖИЛЕНКО

Схвалено науково-методичною комісією факультету суспільних наук
протокол №10 від 30 червня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії Олена ПОПАДИЧ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	1	1
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,4 самостійної роботи студента – 4,2	1	1
	Лекції:	
	32	10
	Практичні (семінарські):	
	28	8
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
Форма підсумкового контролю: тестування	Самостійна робота:	
	60	102

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» є формування у здобувачів вищої освіти розуміння змісту соціальної роботи як виду професійної діяльності та основ опанування нею у процесі навчання у вузі.

Відповідно до освітньої програми, вивчення даної дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Стандарт освіти

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК.2. Здатність до абстрактного і критичного мислення, аналізу, синтезу та прогнозування.

ЗК.3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК.4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК.5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

ФК.1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціальнопедагогічного, юридичного, економічного, медичного).

ФК.4. Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.

ФК.5. Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів, у тому числі на етапі раннього втручання.

ФК.7. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей у тому числі на етапі раннього втручання.

ФК.11. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.

Професійний стандарт

Загальні компетентності (ЗКП):

ЗКП.01. Здатність виконувати професійну діяльність згідно з етичними вимогами соціальної роботи та особливостями фізичного й емоційного стану отримувачів соціальних послуг.

ЗКП.05. Здатність вчитися і бути навченим, до самоосвіти, постійного підвищення кваліфікації.

Фахові компетентності

А1. Здатність орієнтуватись у системі законів та нормативноправових актів, що діють у сфері соціального захисту осіб/сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах (далі – СЖО) та потребують соціальної підтримки і надання соціальних послуг, захисту прав дітей.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» є опанування таких освітніх компонент (навчальних дисциплін) освітньої програми:

ОК 1 Історія та культура України

ОК 3 Українська мова за професійним спрямуванням

ОК 4 Основи педагогіки і психології в соціальній роботі

ОК 16 Система соціальних закладів і служб

ОК 13 Історія соціальної роботи

ОК 14 Соціальна політика

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Соціальна робота**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати знання змісту, функцій, призначення соціальної роботи, особливостей функціонування системи надавачів соціальних послуг.	РН 7
Встановлювати та підтримувати взаємини з клієнтами на підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних принципів і стандартів соціальної роботи, надавати їм психологічну підтримку й насажувати.	РН 18
Аналізувати та застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти, що діють у сфері соціального захисту осіб/сімей, які належать до вразливих груп населення та/або перебувають у СЖО та потребують соціальної підтримки і надання соціальних послуг.	РН 5
Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних завдань, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними процесами та явищами.	РН 3

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Вступ до спеціальності**»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Описати сучасні підходи до визначення соціальної роботи.	РН 7

Аналізувати чинники складних життєвих обставин.	РН 7
Застосувати знання структури соціальної роботи як виду професійної діяльності (суб'єкт, об'єкт, зміст, управління, мета, функції, ресурси) під час захисту ІНДЗ, підготовки звіту з ознайомчої практики.	РН 7
Пояснити призначення соціальної роботи у суспільстві.	РН 7
Обґрунтувати взаємозв'язок між складовими професійної компетентності (знаннями, уміннями й навичками, цінностями та принципами).	РН 7, РН 18
Оцінити складну життєву обставину у контексті мети, функцій, ресурсів, цінностей соціальної роботи.	РН 7, РН 18
Порівняти цілі, принципи надання соціальних послуг, їх класифікацію за різними критеріями, використовуючи положення ЗУ «Про соціальні послуги».	РН 5
Орієнтуватися у навчально-методичній і науковій літературі, окремих нормативних актах, необхідних для професійної самопідготовки.	РН 3, РН 5
Інтерпретувати нову інформацію і поміщувати її у відповідний контекст при виконанні самостійної роботи.	РН 3
Готувати згідно поставлених вимог і належним чином представляти усні виступи і мультимедійні презентації.	РН 3
Використовувати професійну лексику під час аудиторних занять та проходження практики.	РН 5, РН 7

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засоби оцінювання: поточне опитування (індивідуальне, групове), взаємооцінювання, аналіз ситуацій, контрольні роботи, виконання ІНДЗ, тести, залік. Методи демонстрування результатів навчання: виступи і доповнення на семінарах; участь у дискусіях, реферати, презентації ІНДЗ, виступи на наукових конференціях.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усне опитування, виступ, доповнення, загальна активність, письмовий експрес-контроль, участь у груповій роботі з аналізу ситуацій; написання есе, презентація виконаної індивідуальної роботи.

Знання, вміння та навички студентів оцінюються через визначення критеріїв виконання завдань. Кількісна оцінка певного поточного контролю за конкретним видом навчального заняття визначається як сума балів за окремі види навчальної роботи. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за результатами поточного контролю протягом одного модуля – 50.

Форма модульного контролю: письмова робота (тестування). Максимальна оцінка за модульну контрольну роботу – 50 балів.

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет», уведеного в дію наказом ректора № 415/01-04 від 19.08.2025 р., підсумкова оцінка за модуль складається із суми балів за поточне оцінювання і результату модульної контрольної роботи (максимальна оцінка – 100 балів). Його результат є одночасно підсумковою модульною оцінкою.

У випадку, коли структура робочої програми передбачає більше ніж один модуль, результат підсумкової модульної оцінки визначається як середнє арифметичне значення усіх модулів.

Студент, який за результатами підсумкової модульної оцінки отримав оцінку «F» (0-34 бали), повинен до проведення підсумкового семестрового контролю покращити цю оцінку принаймні до показника FX (≥ 35 балів). У протилежному випадку студент не допускається до підсумкового семестрового контролю.

Якщо підсумкова модульна оцінка становить не менше 60 балів, то за згодою студента вона може бути зарахована як підсумкова (семестрова) і виставлена у відомість обліку успішності та залікову книжку в день оголошення результатів. За бажання підвищити рейтинг студент складає залік у формі тестування.

Форма підсумкового семестрового контролю: залік у формі тестування.

Результат підсумкового контролю визначається як середнє арифметичне значення двох модулів. Якщо студент погоджується з набраною кількістю балів, ця оцінка може бути виставлена у відомість. Якщо студент не отримав достатньої кількості балів (менше 35) або не погоджується з підсумковою оцінкою, то він складає залік у формі тестування.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота								Модульна контрольна робота	Сума
T2	T3	T4	T5	T6	Експрес-контроль	Аналіз ситуацій	ІНДЗ	50	100
5	5	5	5	5	5	10	10		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота								Модульна контрольна робота	Сума
T7	T8	T9	T10	T11	Експрес-контроль	Аналіз ситуацій	ІНДЗ	50	100
5	5	5	5	5	5	10	10		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Макс. к-сть балів (сумарна)	Кількість	Макс. к-сть балів (сумарна)
Доповідь/презентація на семінарському занятті.	5	25	5	25
Участь у груповій роботі з аналізу ситуацій	2	10	2	10
Індивідуальна робота	1	10	1	10
Письмовий експрес-контроль	1	5	1	5
Підсумковий модульний контроль	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання окремих видів навчальної роботи

Виступ на семінарському занятті – 5 балів. Критерії оцінювання включають: 1) повноту і правильність відповіді; 2) міру усвідомленості, розуміння вивченого матеріалу; 3) володіння професійною лексикою; 4) здатність формулювати чіткі і змістовні висновки.

Доповнення на практичному занятті – 3 бали. Критерії оцінювання включають: вміння слухати попередні виступи і не повторювати сказане раніше; вміння систематизувати, узагальнювати, робити висновки; критичність; посилення на рекомендовані та самостійно підібрані джерела.

Загальна активність студента на практичному занятті – 2 бали. Критерії оцінювання включають: вагомість, логічність і коректність поставлених запитань, зауважень, коментарів, пропозицій і т.ін.; уважність, дисциплінованість; участь в дискусіях.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Виконання модульної контрольної роботи відбувається у формі тестування на навчальній платформі Moodle. Комп'ютеризовані тестові завдання (для кожного із модулів банк із 50 тестів) містять питання з кількома відповідями, де тільки одна є правильною. За кожну правильну відповідь на 1 тестове завдання виставляються 2 бали, за неправильну відповідь – 0 балів. Застосовується механізм випадкового вибору 25 питань для кожного із студентів, максимум можливих балів – 50.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Згідно з «Положенням про оцінювання навчальних досягнень студентів ДВНЗ «УжНУ» за кредитно-модульною системою», затвердженим наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 503/01-17 від 03.03.2015 р., підсумкова модульна оцінка визначається як середнє арифметичне результатів двох модульних контролів та виставляється за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС та національною шкалою. Студент, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (0-34 бали), повинен до проведення заліку покращити цю оцінку принаймні до показника FX (≥ 35 балів). У протилежному випадку він не допускається до заліку. За умови проведення одного модульного контролю, його результат є одночасно підсумковою модульною оцінкою.

Якщо підсумкова модульна оцінка становить не менше 60 балів, то за згодою студента вона може бути зарахована як підсумкова (семестрова) і виставлена у відомість обліку успішності та залікову книжку до початку екзаменаційної сесії, після оголошення результатів. За бажання підвищити рейтинг студент складає залік.

Відповідно до «Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті» (затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.), знання студентів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, A) – заслуговує студент, який:

- всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;

- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «добре» (82-89 балів, В) – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, С) – заслуговує студент, який:

- в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає з певною кількістю помилок;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:

- виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється студенту, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;
- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;

- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

Таблиця відповідності оцінок за різними шкалами

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Академічна доброчесність: Політика щодо академічної доброчесності учасників освітнього процесу формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності з урахуванням норм «Положення про академічну доброчесність в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (затверджене вченою радою університету від 23.02.2017 р., протокол № 3).

Правила перезарахування кредитів у випадку мобільності: Політика щодо перезарахування кредитів ЄКТС у випадку мобільності формується з урахуванням норм «Положення про порядок визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (затверджене вченою радою університету від 30.05.2019 р., протокол № 6).

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті: Політика щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, формується з урахуванням норм «Положення про порядок визнання в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» результатів навчання, здобутих протягом неформальної та /або інформальної освіти (затверджене вченою радою університету від 18.12.2023 р., протокол № 11).

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Соціальна робота як вид практичної діяльності

Тема 1. Введення в навчальну дисципліну.

Предмет, мета і завдання курсу, його місце в системі підготовки соціальних працівників. Принципи побудови і структура курсу.

Особливості вивчення курсу. Методичні рекомендації студентам щодо вивчення «Вступу до спеціальності». Коротка характеристика основної

навчальної літератури. Форми контролю знань з дисципліни «Вступ до спеціальності». Організація навчального процесу у вузі.

Тема 2. Ключові аспекти поняття «соціальне». Соціальна робота як наука і навчальна дисципліна.

Основні значення терміну «соціальне». Аналіз поняття через дихотомічний ряд понять-антонімів, які характеризують «зовнішні» відмінності соціальних процесів від індивідуальних, природних, технічних. Дихотомії, які фіксують «внутрішні» відмінності між соціальним як цілим і його частинами. Характеристика біогенних, психогенних і соціогенних якостей людини. Соціальне як предмет діяльності соціальних працівників.

Специфіка соціальної роботи як прикладної соціальної науки. Призначення соціальної роботи як навчальної дисципліни.

Тема 3. Соціальна робота як практична діяльність (визначення, структура)

Сучасні підходи до визначення соціальної роботи як виду практичної діяльності. Основна дефініція соціальної роботи, прийнята Міжнародною Федерацією соціальних працівників (МФСП) і Міжнародною Асоціацією шкіл соціальної роботи (МАШСР) (2014). Загальна характеристика структурно-логічної таблиці «Складові елементи у структурі соціальної роботи як виду практичної діяльності» (суб'єкт, об'єкт, зміст, управління, мета, функції, ресурси).

Тема 4. Складні життєві обставини як об'єкт діяльності у соціальній роботі.

Тлумачення поняття «складні життєві обставини» згідно Закону України «Про соціальні послуги» (2019). Чинники, що можуть зумовити складні життєві обставини. Значення понять «клієнт», «категорії клієнтів», «отримувачі соціальних послуг», «надавачі соціальних послуг» та правомірність їх вживання. Традиційні і нові категорії клієнтів соціальної роботи. Індивід, сім'я, група, громада як отримувачі соціальних послуг.

Тема 5. Суб'єкти діяльності: макро-, мезо-, мікрорівні.

Повноваження органів законодавчої та виконавчої влади. Повноваження центральних та місцевих органів влади у сфері соціального захисту населення. Державні фонди. Неурядові організації.

Фахівці і клієнти як суб'єкти діяльності.

Тема 6. Мета, функції, завдання соціальної роботи.

Мета соціальної роботи. Визначення поняття «функції». Формулювання функцій соціальної роботи та їх взаємозв'язок зі змістом. Суть організаційної, діагностичної, прогностичної, правозахисної, профілактичної, соціально-медичної, соціально-педагогічної, психологічної, соціально-побутової, комунікативної функцій соціальної роботи. Взаємозв'язок функцій та соціальних послуг.

Дії, що розкривають зміст професійної соціальної роботи: ідентифікація проблем і причин їх виникнення; об'єктивна оцінка ситуації (потреби клієнта, рівень його домагань, позитивні і негативні фактори, які впливають на проблему); планування відповідних дій та їх узгодження з клієнтом; вибір відповідних методів, технік вирішення проблеми; їх застосування для вирішення проблеми; оцінка ефективності проведеної роботи.

Тема 7. Зміст, ресурси, управління у соціальній роботі.

Управління в соціальній роботі як цілеспрямований вплив на соціальні процеси та діяльність людей з метою досягнення позитивних результатів для суспільства та індивідів. Основні аспекти управління в соціальній роботі: цілі та завдання; функції (планування, аналіз, організація; мотивація, контроль, моніторинг та оцінювання); засоби (управлінські рішення, розпорядження, накази, норми, стимули, санкції). Роль фахівців (соціальний працівник, соціальний менеджер) в системі управління.

Матеріальні, інформаційні, трудові, фінансові, адміністративні, часові ресурси соціальної роботи.

Модуль 2

Складові професійної компетентності та особливості діяльності

Тема 8. Призначення соціальної роботи у суспільстві.

Поняття «потреба», «проблема». Види і особливості соціальних проблем. Суспільні й особистісні проблеми. Множинність і різнохарактерність соціальних проблем.

Первинні (вроджені) і вторинні (набуті) потреби людини (ієрархічна теорія потреб А.Маслоу). Ситуації конфлікту між потребами і можливостями їх задоволення на індивідуальному та суспільному рівнях. Зумовленість соціальної роботи потребами індивідів.

Суспільні потреби: безпеки, стабільності, забезпечення права на соціальний захист, надання соціальних послуг, благополуччя населення, захист прав окремих соціальних груп тощо. Взаємозв'язок з індивідуальними потребами (суспільні потреби як сукупність індивідуальних потреб, які формуються в рамках колективної діяльності та взаємодії). Соціальна безпека як складова національної безпеки держави. Складові елементи соціальної безпеки. Спрямованість соціальної роботи на ризики соціальної безпеки (безробіття, бідність, бездомність тощо).

Тема 9. Ядро професійної компетентності. Базові та інструментальні цінності.

Цінності, знання, уміння й навички як складові професійної компетентності. Визначення поняття «цінності», загальна типологія цінностей. Класифікація професійних цінностей соціальної роботи. Цінності як морально-етичні орієнтири, набір критеріїв для прийняття рішень у діяльності соціальних працівників. Сучасні підходи до переліку визначальних цінностей соціальної роботи. Базові та інструментальні цінності. Відмінність між фаховими цінностями та принципами. Принципи, задекларовані у ЗУ «Про соціальні послуги»

Тема 10. Знання, уміння, навички.

Міждисциплінарний характер знань у соціальній роботі. Опанування знаннями у рамках освітньої програми «Соціальна робота» в УжНУ (основний фокус, особливості, можливості працевлаштування та подальшого навчання). Компоненти освітньої програми (цикли загальної і професійної підготовки). Дисципліни вільного вибору.

Визначення понять «уміння», «навички». Характеристика основних умінь соціального працівника.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
1-й семестр						
Модуль 1						

Соціальна робота як практична діяльність						
Тема 1. Введення в навчальну дисципліну.		2				
Тема 2. Ключові аспекти поняття «соціальне». Соціальна робота як наука і навчальна.		2	2			4
Тема 3. Соціальна робота як практична діяльність (сучасні визначення, структура).		2	2			4
Тема 4. Складні життєві обставини як об'єкт діяльності в соціальній роботі.		4	2			8
Тема 5. Суб'єкти діяльності: макро-, мезо-, мікрорівні.		2	2			4
Тема 6. Мета, функції, завдання соціальної роботи.		4	2			6
Тема 7. Зміст, ресурси, управління у соціальній роботі.		2	2			4
Модульна контрольна робота			2			
Разом за модуль		16	14			30
Модуль 2 Складові професійної компетентності та особливості діяльності						
Тема 8. Призначення соціальної роботи у суспільстві.		2	2			8
Тема 9. Ядро професійної компетентності. Базові та інструментальні цінності.		2	2			4
Тема 10. Знання, уміння і навички.		2	2			4
Тема 11. Надання соціальних послуг як основний вид діяльності ФСР.		4	2			6
Тема 12. Функції і професійні ролі ФСР.		2	2			4
Тема 13. Соціальна робота і суміжні професії.		2	2			4
Модульна контрольна робота		2	2			
Разом за модуль		16	14			30
Разом за семестр	120	32	28			60

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: заочна					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
1-й семестр						
Модуль 1						
Соціальна робота як практична діяльність						
Тема 1. Введення в навчальну дисципліну.						
Тема 2. Ключові аспекти поняття «соціальне». Соціальна робота як наука і навчальна.	8					8
Тема 3. Соціальна робота як практична діяльність (сучасні визначення, структура).	10	1	1			8
Тема 4. Складні життєві обставини як об’єкт діяльності в соціальній роботі.	12	1	1			10

Тема 5. Суб'єкти діяльності: макро-, мезо-, мікрорівні.	7	1				6
Тема 6. Мета, функції, завдання соціальної роботи.	10	1	1			8
Тема 7. Зміст, ресурси, управління у соціальній роботі.	8	1	1			6
Разом за модуль 1	55	5	4			46
Модуль 2						
Складові професійної компетентності та особливості діяльності						
Тема 8. Призначення соціальної роботи у суспільстві.	14	1	1			12
Тема 9. Ядро професійної компетентності. Базові та інструментальні цінності.	12	1	1			10
Тема 10. Знання, уміння і навички.	6					6
Тема 11. Надання соціальних послуг як основний вид діяльності ФСР.	12	1	1			10
Тема 12. Функції і професійні ролі ФСР.	10	1	1			8
Тема 13. Соціальна робота і суміжні професії.	11	1				10
Разом за модуль 2	65	5	4			56
Разом за семестр	120	10	8			102

6.3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тлумачення понять «соціальне» та «соціальна робота».	2	
2	Сучасні підходи до визначення змісту соціальної роботи та її структура.	2	1
3	Складні життєві обставини як об'єкт діяльності. Чинники СЖО.	2	1
4	Суб'єкт діяльності (рівні).	2	1
5	Мета, функції, завдання соціальної роботи.	2	1
6	Зміст, ресурси, управління соціальної роботи.	2	
7	Спрямованість соціальної роботи на індивідуальні і суспільні потреби.	2	1
8	Ядро професійної компетентності. Базові та інструментальні цінності.	2	1
9	Знання, уміння, навички у соціальній роботі.	2	
10	Надання соціальних послуг як основний вид діяльності.	2	1
11	Функціонально-рольовий репертуар фахівця соціальної роботи.	2	1
12	Соціальна робота і суміжні професії.	2	
	Модульні контрольні роботи	4	
Разом		28	8

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Ключові аспекти поняття «соціальне».	4	8
2	Основні підходи до розуміння сутності соціальної роботи.	4	6

3	Складні життєві обставини як об'єкт діяльності в соціальній роботі.	8	10
4	Суб'єкти діяльності: макро-, мезо-, мікрорівні.	4	10
5	Мета, функції, завдання соціальної роботи.	4	8
6	Ресурси соціальної роботи.	6	10
7	Соціальні проблеми як ризики суспільної безпеки.	4	10
8	Ключові аспекти професійної компетентності.	8	8
9	Міждисциплінарний характер знань у соціальній роботі.	4	6
10	Базові соціальні послуги та проблеми їх надання.	4	10
11	Латентні ролі фахівця соціальної роботи.	6	6
12	Міждисциплінарна взаємодія у сфері соціальної роботи.	4	10
Разом		60	102

6.4. Індивідуальні завдання

Індивідуальне навчально-дослідницьке завдання (ІНДЗ) виконується під час самостійної роботи і сприяє більш поглибленому вивченню теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використовувати знання для вирішення відповідних практичних завдань.

Готується у формі аналізу структури професійної соціальної роботи. Передбачає усвідомлення і опис основних елементів професійної соціальної роботи на прикладі конкретних соціальних закладів (за вибором студента із запропонованого викладачем переліку).

Підготовлений у письмовій формі звіт (надрукований варіант, обсяг до 5 арк., обов'язкове зазначення усіх елементів, титульна сторінка стандартного зразка, посилання на використані джерела) подається викладачу не пізніше, ніж за тиждень до модульного оцінювання.

Кожен студент готує свій аналіз, приймає участь у презентації робіт (до 5 хв.) та дискусіях за їх змістом.

Оцінка (10 балів) складається з наступних параметрів: відповідність роботи основним положенням курсу (оцінка викладача); якість відповідей на питання під час виступу; якість участі в дискусії; дотримання вимог щодо оформлення.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

В умовах використання формату онлайн-навчання (дистанційного навчання) із застосуванням мережі Google Meet названі засоби, методи та форми визначаються за домовленістю зі здобувачами і в залежності від зручного виду взаємодії, застосовуються з допомогою існуючих функцій групових чатів та відеоконференцій.

Для ефективного засвоєння тематики є можливість демонстрації необхідних матеріалів на робочому столі комп'ютерного технічного засобу під час занять і семінарів. Зокрема, у разі потреби, під час онлайн-заняття можна надати доступ до свого екрану, щоб показати презентації або іншу тематичну інформацію на робочому столі.

Планування лекційних і практичних (семінарських) занять, модульних контрольних робіт, звітування за індивідуальну та іншу передбачену програмою роботу зі студентами, а також підсумкова перевірка знань у формі іспиту (заліку)

здійснюється заздалегідь за допомогою прив'язки до Google-календаря. Синхронізація запланованих заходів виконується автоматично на всіх зручних для їх проведення пристроях.

Технічні засоби: комп'ютер, мультимедійний проектор.

Засоби Microsoft Office: Microsoft Office Word (текстовий редактор); Microsoft Office PowerPoint (програма підготовки презентацій).

Платформа електронного навчання Moodle.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Про соціальні послуги: закон України від 17.01.2019 № 2671-VIII. Редакція від 27.09.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19>.
2. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с. https://www.researchgate.net/profile/Tetyana-Semigina/publication/342003632_Sucasna_socialna_robota/links/5eddf6ae299bf1d20bd86768/Sucasna-socialna-robota.pdf
3. Семигіна Т.В. Міжнародна соціальна робота: глобальні пріоритети соціального розвитку і нове визначення соціальної роботи // Вісник АПСВ. 2015. № 1-2. С. 6-11.
4. Вступ до соціальної роботи: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів /За ред. Т. В. Семигіної, І.І. Миговича. К.: Академвидав, 2005. 304 с. (Альма-матер). URL: https://www.academia.edu/8519446_2005
5. Вступ до спеціальності «Соціальна робота» в схемах і таблицях : навч. посіб.[для студ. вищ. навч. закл.] / Світлана Сергіївна Заєць. Умань, 2016. 58с. URL: https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/5938/1/soc._rob._v_shemah_i_tabl.pdf

Допоміжна література

1. Введення у соціальну роботу. Навчальний посібник. К.: Фенікс, 2001. 288с.
2. Понятійно-термінологічний словник з соціальної роботи /Заг. ред. І.В.Козубовської, І.І. Миговича. Ужгород: Мистецька лінія, 2001. 152 с.

Методичні матеріали

1. Попович А. М. Методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності». Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2025. 26 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Верховна рада України: офіційний веб-портал. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>
2. Міністерство соціальної політики: офіційний веб-портал. URL: <http://www.mlsp.gov.ua>
3. Наукова періодика України. URL: <http://journals.uran.ua>
4. Наукові фахові видання України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/nauka/nauka/atestaciya-kadriv-vishoyi-kvalifikaciyi/naukovi-fahovividdannya>
5. Національна бібліотека України ім.В.І.Вернадського. URL: <https://nbuv.gov.ua>.
6. Національна соціальна сервісна служба України: офіційний веб-портал. URL: <https://nssu.gov.ua/>

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).

(потрібне підкреслити)

протокол № ____ від « ____ » _____ 20 __ р. Завідувач кафедри _____

(підпис)

(Прізвище

ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).

(потрібне підкреслити)

протокол № ____ від « ____ » _____ 20 __ р. Завідувач кафедри _____

(підпис)

(Прізвище

ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).

(потрібне підкреслити)

протокол № ____ від « ____ » _____ 20 __ р. Завідувач кафедри _____

(підпис)

(Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).

(потрібне підкреслити)

протокол № ____ від « ____ » _____ 20 __ р. Завідувач кафедри _____

(підпис)

(Прізвище

ініціали)